

II. évfolyam 1. szám 2017

STATISZTIKAI JELENTÉSEK

Takarmánygyártás
2016. előzetes

Takarmánygyártás 2016
II. évfolyam 1. szám 2017

Megjelenik évente
2017. szeptember

Felelős szerkesztő
Bábáné Demeter Edit

Szerző
Boldog Valéria
boldog.valeria@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf. 944
Telefon: +36 70 501 0322
Fax: +36 1 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://asir.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezenkívül figyelmébe ajánljuk a Agrárstatisztikai Információs Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, amelyek áttekintik a főbb mezőgazdasági és élelmiszeripari folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: +36 70 501 1151

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Takarmánykeverék-gyártás 2016. évi alakulása...	3
Táblázatok	7

Takarmánykeverék-gyártás 2016. évi alakulása

Az adatfelvétel a Magyarországon előállított haszonállat keveréktakarmányok illetve az azokhoz felhasznált alapanyagok mennyiségének bemutatására szolgál. A statisztikai felmérés¹ a NÉBiH által engedélyezett és nyilvántartott takarmány-előállító létesítmények 336 üzemegységének 2016. évi haszonállat takarmány-gyártását és a felhasznált alapanyagok megoszlását ismerteti.

Sertéstáp vonatkozásában 226 telephely összesített adata került bemutatásra. Brojlerek számára előállított keveréket 112, tojótyúk tápot 105, pulykatápot 62, kacsatápot 61, libatápot 39, egyéb kérődzők tápját 42, haltápot 10 telephelyről jelentettek az adatszolgáltatók.

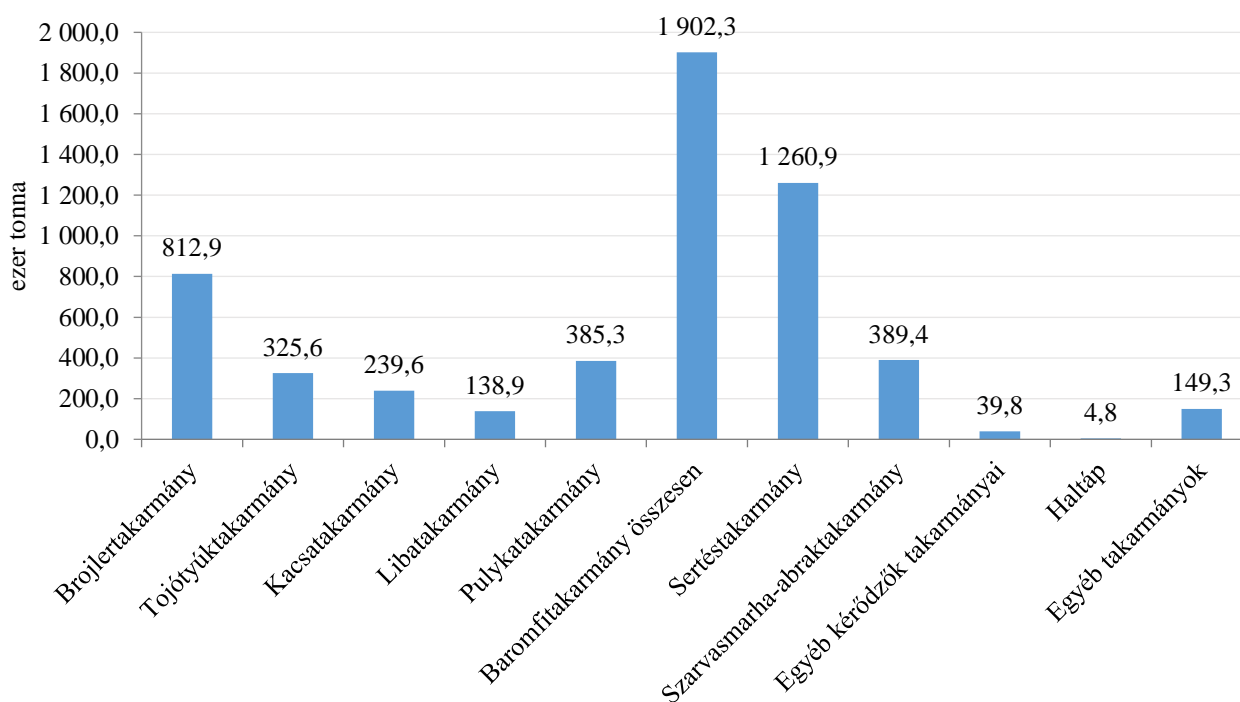
Magyarországon 3,746 millió tonna haszonállat takarmánykeveréket állítottak elő 2016-ban. Ennek a mennyiségnek a 17 százalékát (642,8 ezer tonna) az öt legnagyobb (TOP5) keveréktakarmány-gyártó üzemegység állította elő 2016-ban. A tíz legnagyobb termelőüzem (TOP

10) az éves termelés 28 százalékát (1,048 millió tonna) míg a tizenöt legnagyobb üzem (TOP15) a 37 százalékát (1,385 millió tonna) gyártotta.

A keveréktakarmányok 50,8 százalékát (1,902 millió tonna) a baromfitakarmányok adták 2016-ban. Ennek a mennyiségnek a 42,7 százalékát a brojlerek számára előállított keverékek, 17,1 százalékát a tojó-, 20,3 százalékát a pulykatápot, 12,6 százalékát a kacsá-, 7,3 százalékát a libatápot képviselték.

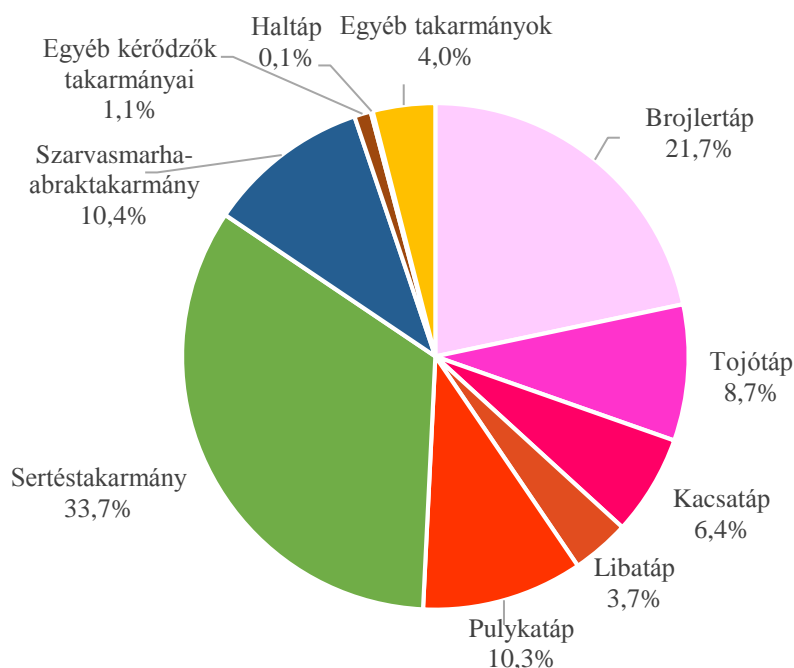
A sertéstakarmányok 33,7 százalékkal (1,261 millió tonna), a szarvasmarhatakarmanyak 10,4 százalékkal (389,4 ezer tonna) részesedtek a 2016. évi termelésből. Az egyéb kérődzők takarmányai az összes termelés mindössze 1,1 százalékát (39,8 ezer tonna) adták. A haltáp és az egyéb állatfajok (ló, nyúl, vad stb.) együttes mennyiségének aránya 4,1 százalék (154,2 ezer tonna) volt (1. és 2. ábra).

1. ábra: **Haszonállatok számára gyártott takarmánykeverékek mennyisége Magyarországon (2016)**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

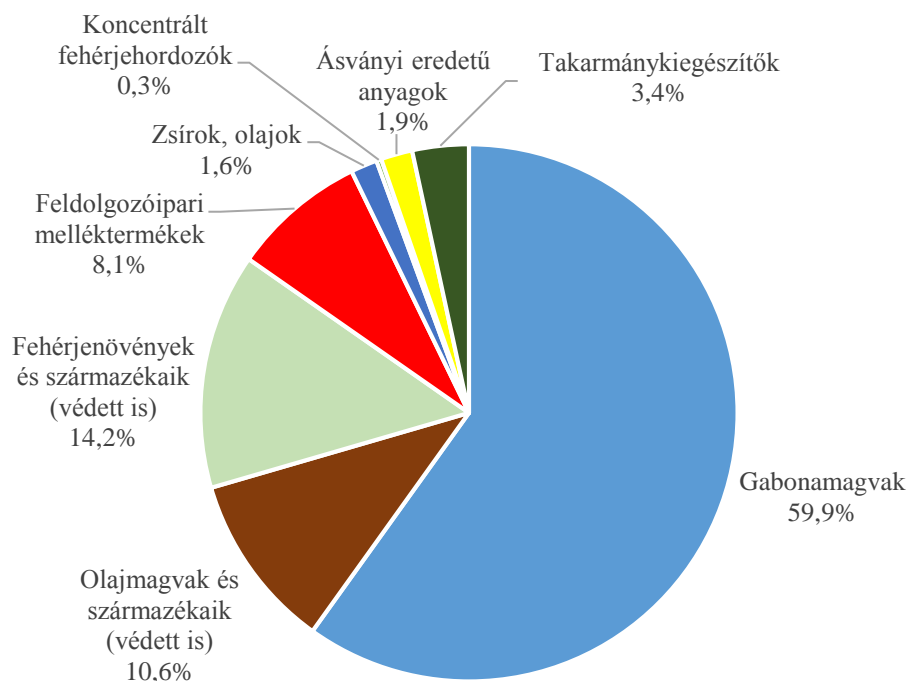
¹ OSAP 2387 Takarmánygyártás

2. ábra: **Haszonállatok számára gyártott takarmánykeverékek megoszlása Magyarországon (2016)**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A haszonállatok számára előállított 3,746 millió tonna keveréktakarmányhoz Magyarországon 2,244 millió tonna gabonafélét (59,9 százalék), 531,1 ezer tonna fehérjenövényt és származékait (14,2 százalék), illetve 397,7 ezer tonna olajmagvat és származékát (10,6 százalék) használták fel a gyártók 2016-ban. A feldolgozóipari melléktermékek közül a DDGS 46,6 ezer tonna mennyiségben került a takarmánykeverékbe. Malomipari melléktermékekből 127,9 ezer tonnát, söripari illetve cukoripari melléktermékekből 26,5 illetve 24,6 ezer tonnát használtak fel. Megjegyzendő, hogy a CGF és CGM takarmány célú felhasználása megközelítheti akár a 250

ezer tonnát is, a statisztikai felmérés során egyelőre 43,7 ezer tonna bekeverését jelentették a termelőüzemek 2016-ban. A zsírokból, olajokból 58,4 ezer tonnát (1,6 százalék), a koncentrált fehérjehordozókból 10,8 ezer tonnát (0,3 százalék) használtak fel. Az ásványi eredetű anyagok mennyisége 1,9 százalékot (72,1 ezer tonna), a takarmányok táplálóértékét növelő, és az állatok biológiai hatékonyságát fokozó takarmánykiegészítők (premixek, enzimek, szerves savak és egyéb kiegészítők) mennyisége pedig 3,4 százalékot képviselt az összesített tápmennyiségben, azaz 128,4 ezer tonna takarmánykiegészítőt kevertek be az üzemek (3. ábra).

3. ábra: **Haszonállatok számára gyártott takarmánykeverékek alapanyagainak megoszlása (2016)**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A *baromfi* ágazat számára előállított tápok esetében az alábbi átlagos összetétel a jellemző: gabonaféléket 62,5 százalékban, fehérjenövényt és származékait 16,5 százalékban, olajmagvat és származékait 8,7 százalékban használtak fel a gyártók 2016-ban (4. ábra). A sertés, a marha és a baromfitápok összetételét nézve igaz, hogy a fehérjeforrásként szolgáló feldolgozóipari melléktermékek 5,3 százalékos aránya a baromfitápoknál a legalacsonyabb, a magas szójadara felhasználás mellett 2,4 százalékban keverték be takarmánykiegészítőket.

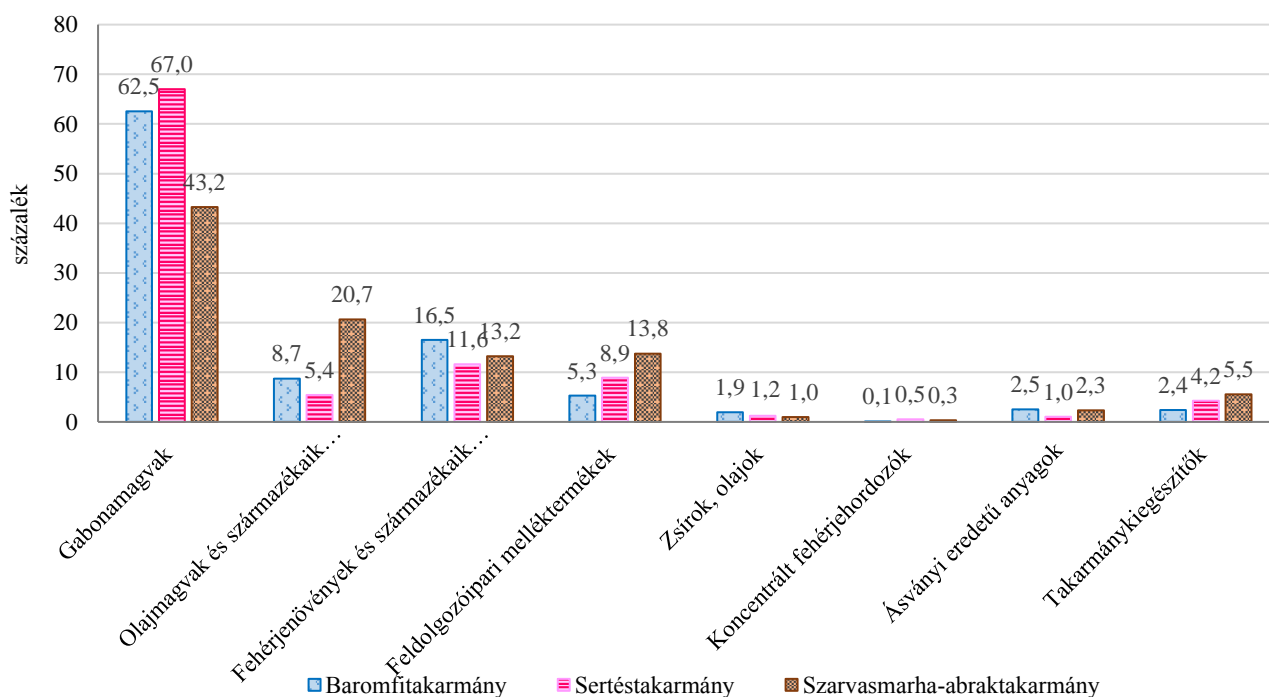
A *sertés* ágazat számára gyártott takarmányokban átlagosan 67,0 százalék volt a gabonamagvak aránya, a fehérjenövény származékoké 11,6 százalék, a feldolgozóipari melléktermékeké 8,9 százalék. Olajmagvat és származékait 5,4, takarmánykiegészítőket 4,2 százalékban tartalmaztak a sertéstápok, míg zsírokat és olajokat 1,2

százalékban.

A *szarvasmarháknak* gyártott abraktakarmányok 43,2 százaléka volt gabonamag, 13,2 százaléka fehérjenövény származék. A sertés- és baromfitápokhoz képest rendkívül magas arányt képviseltek a szarvasmarhák abraktakarmányaiban az olajmagvak és származékai (20,7 százalék), illetve a feldolgozóipari melléktermékek (13,8 százalék). Továbbá itt a legmagasabb a takarmánykiegészítők (5,5 százalék) aránya.

Az *egyéb kérődzők* tápjának átlagos összetételét illetően a gabonamagvak felhasználása 50,7 százalék, a fehérjenövény származékoké 8,8 százalék, míg az olajmagvak származékainak aránya 13,1 százalék volt. Takarmánykiegészítőket 2,7, ásványi eredetű anyagokat 2,2, feldolgozóipari melléktermékeket 21,7, zsírokat, olajokat 0,6, százalékban tartalmazott.

4. ábra: **A főbb alapanyagok megoszlása az egyes takarmánykeverékekben Magyarországon (2016)**

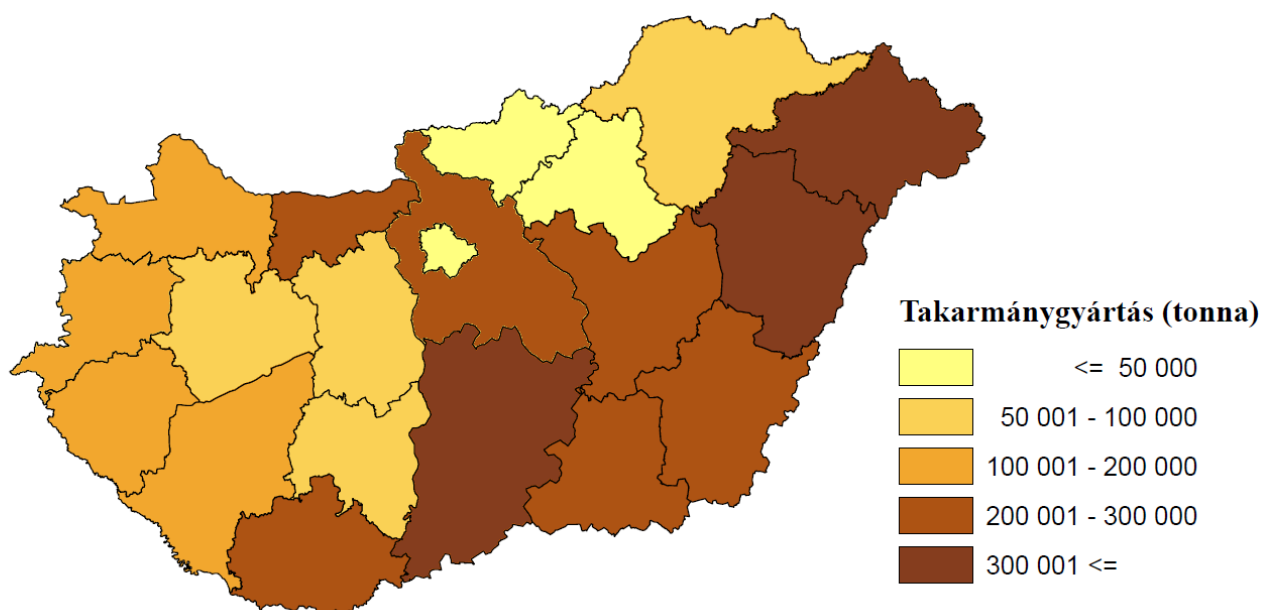

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A Magyarországon gyártott 3,746 millió tonna haszonállat keveréktakarmány 56,5 százalékát (2,115 millió tonna) Észak-Alföldön és Dél-Alföldön gyártották 2016-ban (5. ábra). A teljes takarmánygyártás 15,2 százalékát Hajdú-Bihar megyében állították elő, ezt követi Bács-Kiskun 11,9, majd Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

8,0 százalékkal. A felmérés szerint a legtöbb takarmánykeverő üzemegység Bács-Kiskun és Hajdú-Bihar megyében (31 és 29 darab) található, míg Somogy illetve Nógrád megyében a legalacsonyabb (7 és 2 darab) a takarmánykeveréssel foglalkozó üzemek száma.

5. ábra: **A magyarországi haszonállat takarmánygyártás koncentrációja (2016)**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

Táblázatok

1. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára (2016)

Megnevezés	Baromfitakarmány					
	Brojler	Tojóttyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Baromfi összesen
TAKARMÁNYKEVERÉK-GYÁRTÁS ÖSSZESEN	812 881	325 578	239 649	138 884	385 316	1 902 309
Vásárolt keveréktakarmány	1 097	24	3	6	624	1 753
Gabonamagvak összesen	501 372	198 127	168 172	90 312	231 128	1 189 111
Búza	194 296	80 068	75 853	37 007	136 291	523 514
Kukorica	281 417	101 447	80 353	38 284	87 741	589 242
Árpa	2 708	2 150	1 323	1 334	1 587	9 102
Zab	1 628	274	1 581	666	7	4 156
Tritikálé	20 862	13 985	8 155	12 171	2 195	57 368
Egyéb gabonafélék	460	202	908	850	3 308	5 729
Olajmagvak és származékaik (védett is) összesen	64 427	33 668	22 467	18 258	27 159	165 979
Repce (védett is)	6 141	969	2 331	10 155
Extrahált (védett is) repcedara	5 939	2 746	1 097	944	8 893	19 618
Napraforgómag	312	1 247	4 439	3 973	..	11 713
Extrahált napraforgódara	11 960	19 942	8 955	4 077	11 754	56 688
Frakcionált napraforgódara	1 581	2 823	6 979	20 515
Egyéb olajmagvak és olajipari melléktermékek	38 493	5 942	2 137	47 290
Fehérjenövények és származékaik (védett is) összesen	161 775	41 262	26 890	13 371	71 423	314 720
Full-fat szójabab (extrudált)	19 548	3 978	5 632	1 919	10 454	41 529
Védett szójabab	-	..	-	-	..	62
Extrahált szójadara	134 769	33 608	21 135	11 196	60 363	261 071
Szójahéjpellet	..	657	..	-	..	865
Takarmányborsó	127	47	978
Lóbab	-	-	-	-	-	-
Csillagfürt	-	-	-	-	-	-
Egyéb fehérjenövények és származékaik	7 075	2 590	56	129	366	10 215
Feldolgozóipari melléktermékek összesen	32 667	16 200	13 394	11 261	27 084	100 605
Gabona DDGS	5 613	2 438	2 965	2 239	3 671	16 926
Kukorica DDGS	3 767	2 107	1 259	832	6 369	14 335
Száraz és nedves CGF	2 772	1 226	983	1 064	503	6 548
CGM (Kukoricaglutén)	1 241	256	67	90	1 089	2 743

- nincs adat

.. adatvédelmi korlátok miatt nem megjeleníthető

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

1. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás használatok számára (2016) (folytatás)

Megnevezés	Baromfitakarmány					
	Brojler	Tojóttyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Baromfi összesen
Malomipari melléktermékek	14 414	7 732	7 923	6 562	12 769	49 400
Tejipari melléktermékek	..	-	-	-	-	..
Söripari melléktermékek	321	..	956
Cukoripari melléktermékek	2 766
Konzervipari melléktermékek	-	-	-	-	-	-
Egyéb feldolgozóipari melléktermékek	3 997	585	76	..	2 116	6 923
Zsírok, olajok	19 687	4 345	675	1 164	10 831	36 702
Hidrogénezett zsír	2 427	1 046	4 529
Növényi és állati zsírpor	1 383	1 127	396	2 983
Növényi olajok	10 857	2 772	145	142	5 461	19 377
Halolaj	-	..	-	-	-	0
Egyéb zsírok és olajok	5 020	310	121	435	3 928	9 813
Koncentrált fehérjehordozók összesen	1 223	38	13	-	265	1 540
Halliszt	-	..	31
Szójakoncentrátum	-	-	-	8
Egyéb koncentrált fehérjehordozók	1 221	32	..	-	..	1 501
Ásványi eredetű anyagok	11 674	23 506	4 051	2 254	6 115	47 600
Foszfát tartalmú ásványi anyagok (MCP, MAP, DCP)	2 670	1 305	812	594	2 097	7 477
Takarmánymész, dolomit	7 356	17 749	2 616	1 237	2 837	31 796
Takarmánysó	1 097	455	480	305	460	2 798
Egyéb ásványi eredetű anyagok	551	3 997	143	118	721	5 529
Takarmánykiegészítők összesen	20 057	8 433	3 988	2 266	11 311	46 054
Premixek összesen	9 899	3 396	2 121	1 155	6 019	22 591

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

2. táblázat: **Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára (2016)** (folytatás)

Megnevezés	Sertés- takarmány	Szarvasmarha takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Haltáp	Egyéb takarmány	Összes takarmány- gyártás
TAKARMÁNYKEVERÉK-GYÁRTÁS ÖSSZESEN	1 260 853	389 355	39 765	4 829	149 329	3 746 440
Vásárolt keveréktakarmány	14 783	5 908	23	-	60	22 527
Gabonamagvak összesen	844 793	168 377	20 168	1 739	19 385	2 243 572
Búza	226 553	26 512	2 961	922	3 655	784 117
Kukorica	322 697	109 431	10 969	1 039 909
Árpa	250 313	20 767	4 667	-	4 021	288 869
Zab	2 238	722	866	..	3 371	11 353
Tritikálé	35 756	7 556	655	-	1 209	102 543
Egyéb gabonafélék	7 237	3 391	..	-	..	16 781
Olajmagvak és származékaik (védett is) összesen	68 639	80 482	5 221	..	77 425	397 748
Repce	893	780	..	-	..	11 857
Extrahált repcedara (védett is)	27 110	24 721	599	72 344
Napraforgómag	333	-	146	12 399
Extrahált napraforgódara	34 127	48 674	4 047	-	74 096	217 631
Frakcionált napraforgódara	72	-	1 365	22 050
Egyéb olajmagvak és olajipari melléktermé- kek	6 105	6 112	437	-	1 523	61 466
Fehérjenövények és származékaik (védett is) összesen	146 498	51 460	3 512	1 467	13 443	531 100
Full-fat szójabab (extrudált is)	12 105	2 575	56 606
Védett szójabab	877	9 223	-	-	-	10 162
Extrahált szójadara	128 136	30 741	855	1 258	1 425	423 487
Szójahéjpetlet	445	4 539	567	-	899	7 315
Takarmányborsó	1 589	602	..	-	..	3 215
Lóbab	1	-	-	-	-	1
Csillagfűrt	74	-	-	-	-	74
Egyéb fehérjenövények és származékaik	3 272	3 780	10 973	30 241
Feldolgozóipari melléktermékek összesen	112 325	53 618	8 643	235	28 976	304 401
Gabona DDGS	3 998	3 710	628	-	237	25 498
Kukorica DDGS	3 026	3 396	163	-	199	21 119
Száraz és nedves CGF	10 387	15 713	3 576	-	3 045	39 268
CGM (Kukoricaglutén)	332	1 091	13	..	65	4 408

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

2. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára (2016) (folytatás)

	tonna					
Megnevezés	Sertés- takarmány	Szarvasmarha takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Haltáp	Egyéb takarmány	Összes takarmány- gyártás
Malomipari melléktermékek	44 443	11 098	20 099	127 921
Tejipari melléktermékek	9 595	113	..	-	..	9 761
Söripari melléktermékek	14 150	10 298	..	-	..	26 467
Cukoripari melléktermékek	12 499	6 540	816	-	1 953	24 573
Konzervipari melléktermékek	1 105	-	-	-	-	1 105
Egyéb feldolgozóipari melléktermékek	12 791	1 661	488	..	2 351	24 281
Zsírok, olajok	15 464	3 747	246	-	2 200	58 359
Hidrogénezett zsír	1 413	1 605	-	-	0	7 747
Növényi és állati zsírpör	5 551	154	-	-	22	8 712
Növényi olajok	3 757	600	38	-	1 988	25 760
Halolaj	99	5	-	-	-	104
Egyéb zsírok és olajok	4 644	1 383	-	-	190	16 036
Koncentrált fehérjehordozók összesen	6 499	1 194	-	1213	335	10 780
Halliszt	769	-	-	1265
Szójakoncentrátum	2 004	..	-	-	..	2019
Egyéb koncentrált fehérjehordozók	3 726	..	-	7496
Ásványi eredetű anyagok	13 153	8 964	889	25	1 462	72 093
Foszfát tartalmú ásványi anyagok (MCP,MAP,DCP)	2 822	1 667	38	12 114
Takarmánymész, dolomit	6 744	4 816	1 124	45 164
Takarmánysó	3 341	1 420	115	-	190	7 863
Egyéb ásványi eredetű anyagok	246	1 062	..	-	..	6 951
Takarmánykiegészítők összesen	53 484	21 512	1 086	147	6 104	128 386
Premixek összesen	27 196	13 098	653	124	604	64 265

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

3. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára területi egységenként (2016)

Területi egység	Baromfitakarmány					
	Brojler	Tojótyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Baromfi összesen
<i>Közép-Magyarország</i>	33 592	18 136	10625	20 545	12 372	95 270
<i>Közép-Dunántúl</i>	61 336	69 864	342	768	39 233	171 543
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	129 744	34 553	392	260	116 485	281 434
<i>Dél-Dunántúl</i>	75 985	12 148	1 905	90	59 235	149 364
<i>Észak-Magyarország</i>	25 724	22 067	772	1	1 952	50 516
<i>Észak-Alföld</i>	395 993	79 593	44 395	47 390	37 942	605 313
<i>Dél-Alföld</i>	90 507	89 216	181 218	69 831	118 097	548 868
Összesen	812 881	325 577	239 649	138 885	385 316	1 902 308

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

3. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára területi egységenként (2016) (folytatás)

Területi egység	Összes takarmánygyártás					
	Sertés-takarmány	Szarvasmarha takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Haltáp	Egyéb takarmány	Összes takarmánygyártás
<i>Közép-Magyarország</i>	48 820	52 228	6 238	-	4 771	207 326
<i>Közép-Dunántúl</i>	151 804	80 735	1 888	-	2 895	408 865
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	108 625	56 064	387	-	8 942	455 453
<i>Dél-Dunántúl</i>	238 784	33 416	2 265	17	18 355	442 200
<i>Észak-Magyarország</i>	51 364	13 253	37	-	2 451	117 622
<i>Észak-Alföld</i>	423 614	99 657	24 401	1 608	10 661	1 165 255
<i>Dél-Alföld</i>	237 841	54 003	4 550	3 204	101 254	949 719
Összesen	1 260 853	389 355	39 765	4 829	149 329	3 746 440

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

